

Pomoc prawna tylko od profesjonalisty?

data aktualizacji: 2019.03.01 autor: Joanna Chrostowska, radca prawny

W ramach obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej izba adwokacka przedstawiła projekt ustawy o zasadach świadczenia usług prawniczych. Celem projektu jest zmiana obecnego stanu prawnego poprzez uchwalenie ustawy o zasadach świadczenia usług prawniczych i doprowadzenie do rozwiązania, w którym pomoc prawna będzie świadczona wyłącznie przez adwokatów, radców prawnych i prawników zagranicznych.

Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług prawniczych polega na pomocy prawnej wykonywanej jako udzielanie porad prawnych, sporządzanie opinii prawnych, opracowywanie projektów aktów prawnych oraz reprezentowanie osób, w tym występowanie w charakterze pełnomocnika przed sądami i urzędami.

Zgodnie z projektem ustawy, jej przepisy nie będą stosowane do podmiotów udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

Proponowane zmiany przewidują również odpowiedzialność karną osób, które będą świadczyły usługi prawnicze bez posiadanych kwalifikacji. Otóż zgodnie z projektem, kto wbrew przepisom ustawy prowadzi działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług prawniczych, podlega karze grzywny. Jeżeli osoba taka będzie działała w celu osiągnięcia korzyści majątkowej albo gdy osiągnie korzyść majątkową albo wprowadzi w błąd co do posiadania uprawnień do prowadzenia takiej działalności gospodarczej, będzie podlegać grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

A dlaczego to takie ważne? Obecnie usługi prawnicze w Polsce mogą świadczyć wszystkie osoby prowadzące działalność gospodarczą, bez względu na formę prawną oraz posiadane uprawnienia, tj. niezależnie od wykształcenia, doświadczenia i przygotowania zawodowego. Co to oznacza? Otóż mniej więcej tyle, że właściwie każdy, a zatem osoba która nie ma uprawnień do występowania przed sądem, może otworzyć biuro lub kancelarię i doradzać klientom. Co więcej, funkcjonuje wiele kancelarii w których pomoc prawna jest świadczona przez osoby, które nie mają nawet wykształcenia prawniczego, część z nich nie ukończyła studiów prawniczych, a część nawet takich studiów nie rozpoczęła. Może zatem się okazać, że nieświadomy obywatel udaje się po pomoc prawną np. do doradcy prawnego (nazwa brzmi ładnie podobnie do tytułu radcy prawnego) pozostając w mylnym przekonaniu, że jest to osoba kompetentna i posiadająca odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia jego sprawy przed sądem.

Jaki będzie los projektu ustawy pokaże czas. A jak póki co zwykły obywatel może rozpoznać profesjonalistę? Najprościej po tożsamości - mogą ją nosić wyłącznie profesjonalni pełnomocnicy, przy czym adwokaci mają togi z zieloną wypustką a radcy prawni z niebieską.

Adwokaci i radcy prawni, którzy wykonują zawód przynależą do samorządów, są zobowiązani do przestrzegania zasad etyki zawodowej, do których m.in. należą obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, sumienności, rzetelności, prowadzenia spraw w interesie klienta oraz ciągłego doskonalenia zawodowego. Profesjonalni prawnicy podlegają odpowiedzialności, nie tylko cywilnej ale także dyscyplinarnej. Ponadto, każdy radca prawny i adwokat jest zobowiązany do posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Wskazane powyżej elementy charakterystyczne dla zawodów adwokata i radcy prawnego dają klientom poczucie bezpieczeństwa i w sposób maksymalny chronią ich interesy.